

## **222 § Rohkeasti yhdessä - Modigt tillsammans 2023 yhteisen kirkkoneuvoston esitys lausuntokierrokselle I käsittely**

### **Päätösehdotus**

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

- 1) merkitä tiedoksi Rohkeasti yhdessä asiantuntijaryhmien perustelevien muistioiden ja lyhyiden raporttien yhdistelmät, näiden ruotsinnokset, liitepaketin sekä alustavat lausuntokierroksen kysymykset.
- 2) käydä yksityiskohtaisen käsittelyn Rohkeasti yhdessä ehdotuksista 1-71 (löytyy liitteenä dokumentista: perustelevat muistiot) ja antaa lisävalmisteluohjeet lausuntokierrokselle lähtevän kokonaispaketin valmisteluun.
- 3) lopullisesta ehdotuksesta lausuntokierrokselle seuraavassa kokouksessa.
- 4) toteuttaa lausuntokierroksen tukemiseksi Rohkeasti yhdessä – infokioski tapaamisia.

### **Käsittely**

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki ja projektipäällikkö Minnamari Helaseppä selostivat asiaa.

Martina Harms-Aalto poistui pykälän käsittelyn aikana.

### **Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

### **Selostus**

#### **Rohkeasti yhdessä tausta**

Helsingin seurakuntien ja yhteisten palveluiden Rohkeasti yhdessä - prosessi pyrkii turvaamaan seurakuntien ja yhteisten palveluiden toimintaedellytykset merkittävien toimintaympäristön muutossaasteiden keskellä. Rohkeasti yhdessä –aloituspäätöksessä esitettiin prosessille seuraavat kysymykset

- Mikä on yhteinen tahtotila siitä, miten pärjätään jatkossa?
- Mitä tehdään yhdessä yhteisissä työmuodoissa ja mitä taas seurakunnissa?
- Mistä karsitaan ja mitä ei enää tehdä?

- Miten organisoidutaan ja rakennetaan yhteistyön tasoja tai puretaan niitä?

### **Asiantuntijaryhmien ehdotusten ensimmäinen käsittely 17.6.**

Rohkeasti yhdessä –prosessia ohjaava yhteinen kirkkoneuvosto sai 17.6.2021 ensimmäistä kertaa käsiteltäväkseen kevään 2021 aikana työskennelleiden toimintaedellytysten turvaamis-, seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisen työnjaon, henkilöstösuunnitelma-, kiinteistö- ja toimitilastrategia – sekä digitalisaatioasiantuntijaryhmien ehdotukset strategisiksi linjauksiksi. Asiantuntijaryhmien työn tuloksena syntyi laaja ehdotuspaketti (70 ehdotusta), joka on tarkoitus lähettää lausuntokierrokselle seurakuntiin ja yhteisten palveluiden osastoille seuraavan aikataulun mukaisesti:

12.8. YKN hioo lausuntopyynnöille lähtevää kokonaisuutta (ml. esitettävät kysymykset)

26.8. YKN päättää lopullisesta lausuttopaketista

1.9.-15.10. Seurakuntaneuvostot ja yhteisten palveluiden osastot antavat lausuntonsa

21.10. YKN lausunnot tiedoksi ja lähetekeskustelu

4.11. YKN päätösehdotuksen valmistelukeskustelu

25.11. YKN tekee esityksen ja hyväksyy esityksestä oman toimivaltansa puitteissa olevat esitykset

9.12. YKV:ssa YKN:n esitys kirkkovaltuuston toimivallan puitteissa olevista esityksistä

Yhteinen kirkkoneuvosto keskusteli 17.6. lausuttopaketin muodosta ja sisällöstä ja antoi siihen muiden muassa seuraavanlaista ohjeistusta. Materiaalipaketti on tärkeää kirjoittaa yhtenäiseksi ja jäsentää ehdotukset numeroinnilla. Tämä helpottaa lausuntokierroksen aikana hahmottamaan olennaiset ehdotukset taustamateriaalista ja antaa paremmat mahdollisuudet viitata Rohkeasti yhdessä -materiaalipaketin eri kohtiin. Lausuntokierroksen kysymysten tulee olla olennaisiin asioihin kiinnittyviä eikä kysymyksiä saa olla liikaa. Pääasioita erotellaan tekstimassasta myös visuaalisesti selkeästi. Lausuttavat asiat ovat väistämättä monimutkaisia ja kompleksisia, mutta lausuntokierroksen tehtävänannossa pitää pyrkiä kohtuullisuuteen. Olennaista on, että seurakunnilla on realistiset edellytykset sitoutua muutosten valmisteluun.

Mietittiin lausuntokierroksen aikataulun mielekkyyttä. Toisaalta tämän lausuntokierroksen aikatauluun on nyt varauduttu koko kevään ajan. Lausuntokierroksen palautteen pohjalta on kuitenkin syytä miettiä seuraavat askeleet tarkasti. Esimerkiksi aikataulua päätösesitysten viemiseksi yhteiseen kirkkovaltuustoon on syytä pilkkoa. Tältä osin tilanne selkeytyy syksyn kuluessa.

Kaikkienensa asiantuntijaryhmien työtä pidettiin onnistuneena ja vaikuttavana. Selkeimpinä kokonaisuuksina erottuivat toimintaedellytysten turvaamis-, kiinteistö- ja toimitilastrategian sekä digitalisaatio suunnitel-

man ehdotukset. Työnjaon osalta toivottiin vielä yhteisten palveluiden organisaatiokaavioiden lisäämistä liitteisiin ja eniten odotuksia herätti suunniteltu palvelujen priorisointi. Henkilöstösuunnitelman osalta todettiin, että suunnitelman konkretia on erityisen paljon riippuvainen muiden ryhmien ehdotusten hyväksymisestä.

Kysymykseen asiantuntijaryhmien ehdotusten välisestä koherenssista valmistelijat vastasivat kiinnitetyn erityistä huomiota. Yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 17.6. sovittiin, että sekä yhteisen kirkkoneuvoston jäsenet että kirkkoherrat voivat vielä kesän ajan esittää mahdollisia valmistelua koskevia ehdotuksia omilta Teams-kanaviltaan löytyvän yhteisdokumentin kautta.

### **Ehdotukset lausuntokierroksen kysymyksiksi**

Seuraavassa esitellään asiantuntijaryhmien kautta tulleet ehdotukset lausuntokierroksen kysymyksiksi. Niitä on pyritty vielä yhteensovittamaan ja lyhentämään Rohkeasti yhdessä ohjausryhmän toimesta. Yhteinen kirkkoneuvosto päättää kysymysten lopullisesta muodosta viimeistään 26.8. kokouksessaan. Kysymysten on tarkoitus nostaa esille keskeisiä asioita, joihin lausuntokierroksessa on syytä kiinnittää huomiota.

### **Toimintaedellytysten turvaaminen**

1. Vuotuista kokonaismäärärahaa (toimintakate) ehdotetaan leikattavan porrastetusti vuosina 2023, 2026 ja 2029, kulloinkin -8 % aiempaan tasoon nähden. Mahdollistaako porrastettu määrärahalleikkaus rakenteellisten muutosten tekemisen seurakunnassanne / yksikössänne jatkuvaa ”juustohöyläämistä” paremmin? Mihin konkreettisiin toimenpiteisiin aiotte ryhtyä vuoden 2022 aikana tulevien säästövelvoitteiden saavuttamiseksi? Mikäli ette ole valmis ehdotettuun -8 % vähennykseen, minkä näette vaihtoehtoratkaisuksi tarvittavalle talouden tasapainottamiselle? (liittyy YKN:n ehdotukseen nro 1)
2. Onko ehdotus kokonaismäärärahan jaosta mielestänne kokonaisuutena onnistunut? Mikäli ei, mitä toivoisitte siinä muutettavan ja miksi? (liittyy YKN:n ehdotukseen nro 4)
3. Onko ehdotus seurakunnille osoitettavan määrärahan uusista jakoperusteista mielestänne oikeudenmukainen ja käytetäänkö siinä mielestänne oikeita kriteereitä ja painotuksia? Mikäli ei, mitä kohtaa perusteista tulisi mielestänne muuttaa, millä tavalla ja miksi? (liittyy YKN:n ehdotukseen nro 5)
4. Onko ehdotus sisäisten vuokrien uusista määräytymisperusteista mielestänne selkeä ja tasapuolinen? Mikäli ei, miten määräytymisperusteita tulisi mielestänne muuttaa ja miksi? (liittyy YKN:n ehdotukseen nro 6)

## **Seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen työnjako**

5. Palvelevatko yhteistyön teesit muutosprosessia? Mitkä teesit ovat mielestänne tärkeimmät? (liittyy YKN:n ehdotukseen / loppuraportti sivu 12 "Yhteistyön teesit")

6. Palveluiden priorisointi: Palveluiden priorisointi tähtää joidenkin toimintojen vähentämiseen tai jopa kokonaan nyky muodossa tekemättä jättämiseen Helsingin seurakuntayhtymän toimesta. Mitä kokonaisuuksia haluatte tässä yhteydessä nostaa esiin? Onko palveluiden priorisointi mahdollista toteuttaa aikataulun mukaisesti? (liittyy YKN:n ehdotukseen / loppuraportti sivu 11 "Toimenpiteet, aikataulut ja mittarit")

7. Toimenpide-ehdotukset: Ovatko toimenpide-ehdotukset mahdollisia toteuttaa annetun aikataulun mukaan? Halutaanko lisäyksiä/muutoksia toimenpide-ehdotuksiin? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 11-23)

## **Henkilöstösuunnitelma**

8. Millä priorisoinneilla/ toimenpiteillä edistetään parhaiten vuoden 2023 tavoitteiden toteutumista? Ehdotettu -8 % toimintakatteen leikkaus edellyttää väistämättä myös henkilöstökulujen vähentämistä. Mitä näkökulmia tässä tulisi erityisesti ottaa huomioon? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 24-49)

9. Mitkä toimenpiteistä palvelevat parhaiten strategialähtöisen henkilöstösuunnittelun onnistumista? Mitkä olisivat ne riittävät resurssit, joita muutoksen johtamiseen tulisi suunnata? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 24-49)

10. Toimenpide-ehdotukset: Ovatko toimenpide-ehdotukset mahdollisia toteuttaa annetun aikataulun mukaan? Halutaanko lisäyksiä/muutoksia toimenpide-ehdotuksiin? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 24-49)

## **Kiinteistö- ja toimitilastrategia**

11. Mitä mahdollisia muutoksia / lisäyksiä laadittuun kiinteistö- ja toimitilastrategiaan sekä laadittuun kiinteistöjen ja toimitilojen luopumissuunnitelmaan tulisi mielestänne tehdä ja miksi? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 50-61)

12. Edellyttääkö kirkon toiminta tulevaisuudessa omia kiinteistöjä? Mikä omien kiinteistöjen ja toimitilojen merkitys on digitalisoituvassa yhteiskunnassa? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 50 ja 56)

13. Kuinka tärkeänä pidätte rippikoulujen järjestämistä omissa leirikeskustoissa? Voidaanko ajatella, että leirit järjestettäisiin aina vaihtuvassa paikassa, vai onko omalla leirikeskustoilla rippikouluprosessin kannalta itseisarvoa? (liittyy YKN:n ehdotukseen nro 59)

## **Digistrategia**

14. Digistrategian tavoitetilaa on lähestytty neljästä näkökulmasta ja niiden pohjalta on johdettu kymmenen digitavoitetta eli digikäskyä. Puuttuuko jokin oleellinen Helsingin seurakuntayhtymän digitalisaation tavoitte määrittelyistä neljästä näkökulmasta tarkasteltuna? Jos kyllä, mikä tavoite puuttuu ja millä toimenpiteillä tavoitteen saavuttamista voitaisiin edistää? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 62-71)

15. Onko jokin määrittelyistä tavoitteista sellainen, että se ei ole tarpeellinen tai se ei ehkä kuulu tälle strategiakaudelle (2021-2026)? Miksi? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 62-71)

16. Kymmenelle digikäskylle on yhdessä työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa kehitetty toimenpiteitä, jotka on aikataulutettu strategia-aikajänteelle. Puuttuuko jostakin tavoitteesta jokin tärkeä toimenpide, jolla voitaisiin vielä edistää ko. tavoitteen saavuttamista? (liittyy YKN:n ehdotuksiin nrot 62-71)

## **Yleistä**

17. Mitä muita asioita haluaisitte nostaa lausunnossanne esiin?

## **Lausuntokierroksen tukeminen Rohkeasti yhdessä -infokioskeilla**

Lausuntokierroksen onnistumisen vuoksi on tärkeää, että niin henkilöstölle kuin luottamushenkilöillekin on elokuun lopusta lähtien tarjolla erilaisia info- ja kyselytilaisuuksia, joissa asiantuntijaryhmien puheenjohtajat ja muut valmistelussa mukana olleet edustajat voivat vastata tarkentaviin kysymyksiin. Tarjolla on muiden muassa virtuaalisia, Teamsin kautta toteutettavia Rohkeasti yhdessä –kioskeja alla olevan aikataulun mukaisesti. Tilaisuudet ovat avoimia niin työntekijöille kuin luottamushenkilöillekin. Tilaisuudet linkit ilmoitetaan elokuussa.

30.8 klo. 16.30-18 (Toimintaedellytysten turvaaminen)

1.9 klo. 16.30-18 (Henkilöstösuunnitelma)

3.9 klo. 10-11.30 (Työnjako)

7.9 klo. 16.30-18 (Digisuunnitelma)

8.9 klo. 16.30-18 (Kiinteistösuunnitelma)

10.9 klo. 10-11.30 (Toimintaedellytysten turvaaminen)

13.9 klo. 16-17.30 (Työnjako)

14.9 klo. 12-13.30 (Kiinteistösuunnitelma)

14.9 klo. 16-17.30 (Henkilöstösuunnitelma)

16.9 klo. 16-17.30 (Digisuunnitelma)

**Huom!** Liitteissä on nyt Rohkeasti yhdessä perustelumuistion (sis. nämä 71 ehdotusta) ja loppuraportin osalta suomenkieliset versiot, joihin kesän aikana, edellisen yhteisen kirkkoneuvoston kokouksen jälkeen, tehdyt muutokset on merkitty punaisella. Nämä ovat ne keskeiset dokumentit, jotka ovat liitelistassa kaksi ensimmäistä suomeksi ja näitä vastaavat kaksi seuraavaa ruotsiksi.

Kesän aikana on käännetty versiot näistä kahdesta dokumentista. Ruotsinkielisten liitteiden osalta kyseessä on vielä työversiot, joiden vastaavuus suomenkieliseen ei ole vielä täysin kunnossa. Käännöstyö jatkuu ja elokuun lopun kokoukseen vastaavuus saadaan täysin kuntoon. Kokouskäsittelyn osalta pohjaehdotus ja käsittely tapahtuu tässä kokouksessa suomenkielisen muistion pohjalta.

## **Liitteet**

- 19 Rohkeasti yhdessä perustelevat muistiot
- 20 Rohkeasti yhdessä loppuraportti
- 21 Modigt tillsammans Motiverande promemorior
- 22 Modigt tillsammans slutrapport
- 23 Kysymykset lausuntokierrokselle 2021
- 24 Rohkeasti\_yhdessä\_asiantuntijaryhmien liitteet
- 25 Rohkeasti yhdessä -tavoitetila 18.3.2021
- 26 Modigt tillsammans -målbild 18.3.2021

